

Sygn. akt IV KZ 58/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **P. T.**

skazanego z art. 280 § 2 i in. k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 września 2015 r.,

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 15 lipca 2015 r., sygn. akt II AKa 246/11,

w przedmiocie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku oraz o wyznaczenie obrońcy z urzędu

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2011 r., sygn. akt II AKa 246/11, częściowo utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 10 listopada 2010 r., sygn. akt XVI K 117/09, skazujący P.T. za czyn z art. 280 § 2 i in. k.k.

Pismami datowanymi 10 kwietnia 2015 r. skazany wystąpił z wnioskami o „przywrócenie nowego terminu do sporządzenia kasacji” oraz o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia kasacji. Złożenie wniosku o przywrócenie terminu motywował tym, że jego obrońca z urzędu nie wniósł kasacji od wyroku Sądu odwoławczego oraz nie poinformował go o możliwości takiego postępowania.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, po zasięgnięciu informacji u obrońcy, postanowieniem z dnia 15 lipca 2015 r., sygn. akt II AKa 246/11, obu złożonych przez skazanego wniosków nie uwzględnił (w części wstępnej postanowienia zaznaczono, że przedmiotem rozpoznania był m.in. wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, nadto nawiązano do art. 422 § 1 k.p.k., gdy deklarowana przez skazanego wola wniesienia kasacji przemawiała za potraktowaniem jego pisma jako wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 524 § 1 zd. drugie k.p.k.). W uzasadnieniu wskazano, że P. T. nie spełnił przesłanek określonych w art. 126 § 1 k.p.k., bowiem przedstawione przez niego przyczyny niezachowania terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku sądu odwoławczego z uzasadnieniem (tym razem nawiązano do treści art. 524 § 1 k.p.k.) nie spełniają wymogu okoliczności „od strony niezależnych” w rozumieniu tego przepisu. Nadmieniono, że obrońca udzielił informacji, iż skazany nie domagał się wniesienia kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego, aż do dnia 16 kwietnia 2015 r., kiedy to do kancelarii obrońcy wpłynęło pismo, w którym skazany informował, że chce złożyć kasację, jak też zaskarżyć wyrok do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Zwrócono też uwagę, że skazany, przebywając na wolności, nie stawiał się na rozprawę odwoławczą, jednak fakt ten nie wywołuje żadnych skutków prawnych, w sytuacji, gdy o terminie rozprawy skazany został prawidłowo powiadomiony, a w rozprawie uczestniczył i był obecny podczas ogłoszenia wyroku jego obrońca wyznaczony z urzędu. Wyrok nie został skazanemu doręczony, jako że obowiązujący do 30 czerwca 2015 r. art. 419 § 2 k.p.k. stanowił, że orzeczenie doręcza się oskarżonemu wtedy, gdy oskarżony pozbawiony wolności nie był obecny przy ogłoszeniu na rozprawie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, a nie miał obrońcy. Odnośnie do wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu uznano, że bezprzedmiotowe byłoby jego uwzględnienie w sytuacji, gdy nie został uwzględniony wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł skazany P.T. Wywodził, że nie popełnił przestępstwa, za które został skazany, że od początku postępowania

mówił obrońcy, iż w razie wydania wyroku skazującego chce się od niego odwoływać oraz że obrońca nie poinformował go o możliwości wniesienia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne, bowiem skarżący nie przedstawił argumentów, które kazałyby uznać, że wadliwy jest pogląd Sądu Apelacyjnego w Katowicach, iż nie zachodzą przesłanki do przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku (wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem). Przed rozpoznaniem złożonego przez skazanego wniosku Sąd podjął stosowne czynności sprawdzające, mianowicie zwrócił się do adw. P. B., ówczesnego obrońcy z urzędu P. T., o udzielenie informacji, czy skazany domagał się wniesienia kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 sierpnia 2011 r., a jeżeli tak, dlaczego ten nadzwyczajny środek zaskarżenia nie został złożony. Pismem z 30 kwietnia 2015 r. adwokat udzielił przytoczonej wyżej informacji (k. 585), a Sąd Apelacyjny nie miał powodów, by zapewnienie obrońcy co do postawy wykazywanej przez skazanego w kwestii zaskarżenia wyroku sądu odwoławczego uznać za niewiarygodne. Postawa ta najwyraźniej była kontynuacją wykazywanego wcześniej przez skazanego braku zainteresowania przebiegiem procesu. Po odebraniu zawiadomienia o przyjęciu apelacji wniesionej przez obrońcę (k. 337) wiedział, że będzie toczyło się postępowanie w drugiej instancji, jednak nie stawiał się na rozprawę odwoławczą (wysłane do niego zawiadomienie o terminie rozprawy, dwukrotnie awizowane i niepodjęte przez adresata, poczta zwróciła Sądowi – k. 408), a niezwłocznie po wydaniu wyroku nie nawiązał kontaktu z obrońcą. Gdyby to uczynił, obrońca z pewnością udzieliłby mu stosownych informacji, także tej, że wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem może złożyć sam skazany, jak też wystąpić o wyznaczenie obrońcy z urzędu do sporządzenia i wniesienia kasacji. Jeżeli więc skazany podnosi, że obrońca z urzędu nie poinformował go o możliwości wniesienia kasacji, to powinien dostrzec, że sam nie zadbał o to, by informację taką uzyskać. Należy dodać, że w świetle art. 84 § 2 k.p.k. po prawomocnym zakończeniu postępowania obrońca z urzędu nie miał obowiązku podejmowania dalszych czynności procesowych, zatem nie ma podstaw, by zarzucać mu, że samorzutnie nie podjął czynności zmierzających do wniesienia kasacji. Natomiast bierną postawę skazanego wyraźnie potwierdza fakt

złożenia przez niego przedmiotowego wniosku prawie 4 lata po wydaniu wyroku przez Sąd Apelacyjny w Katowicach, co zapewne wiąże się z wprowadzeniem wyroku do wykonania z dniem 8 lutego 2015 r. (k. 463). Jest przy tym znaczące, że jeszcze sierpniu 2012 r. skazanemu przesłano odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 sierpnia 2011 r. z uzasadnieniem (k. 515), jednak wtedy i przez następne lata nie podjął żadnych starań zmierzających do wniesienia kasacji, względnie uzyskania informacji, czy wniósł ją obrońca. Inną sprawą jest, że do wniesienia kasacji nie byłoby wystarczające wyrażenie przez skazanego żądania takiego postąpienia, ale stwierdzenie przez adwokata, że zachodzą przewidziane prawem podstawy do zaskarżenia wyroku sądu odwoławczego. W tym względzie adw. P. B. udzielił skazanemu informacji pismem z 23 kwietnia 2015 r. (k. 586).

Sąd Apelacyjny słusznie też uznał, że w sytuacji, gdy nie został uwzględniony wniosek skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, nie podlega uwzględnieniu, jako bezprzedmiotowy, wniosek skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.